

אל ההודאות, אדון הנפלאות:

אני ואנחנו רוצים להודות לג'נט קובין-אורן על המעילים היפים והמיוחדים שהכינה לנו לכבוד הימים הנוראים, ועוד מעט נדבר עליהם, וכמובן גם לתורמים הנדיבים יונתן פרידמן ורות קמינגס, שבנדיבות ליבם מוסיפים להשראה ולקדושה בבית הכנסת שלנו!

We would like to extend our heartfelt gratitude to Jeanette Kuvin-Oren for the beautiful Torah mantles she has so lovingly created for us in honor of the High Holy Days. We shall have more to say about them shortly.

And, of course, our deepest thanks as well to our generous donors, Jonathan Friedman and Ruth Cummings, whose open-hearted generosity continues to add inspiration and holiness to our synagogue.

כפי שתוכלו לראות גם בעיניים וגם בצד השני של הדף של התרגום לאנגלית, בחרנו לעצב את המעילים גם בעיצוב מיוחד, של ג'נט, וגם במילים מיוחדות, שאינן הפסוקים השגורים והמוכרים על מעילים של ספרי תורה ופרוכות, ולכן דורשים גם הסבר:
ספר א': כוננת עולם ברב-חסד
ספר ב': אמוני לבב ה'בינו
ספר ג': שְׁבוּתֵנוּ מִמֶּרְחֶק, עֲלוֹת לְהֵר קֶדְשׁוֹ
ונסביר קצת יותר:

(1) "אתה כוננת עולם ברב חסד" abundant lovingkindness זוהי הפתיחה של פיוט "סדר העבודה"

הראשון הידוע לנו, וחיברו הפייטן הארצישראלי יוסי בן יוסי במאה הרביעית
כנראה;

This is the opening line of the earliest known *Avodah* (*Seder Ha-Avodah*) liturgical poem. It was composed, most likely in the fourth century, by the Eretz-Yisrael paytan **Yose ben Yose**.

2) "אֶמוּנִי לֵבָב הִבִּינוּ" - see, learn and understand the wonders of God's creation - היא פתיחת פיוט סדר העבודה שחיבר אבן עזרא, ונהוג לאמרו בקהילות תימן (פעם - כולן; כיום רק אצל החבנים, וכן נאמר במנהג איטליה ופרובנס;

is the opening line of the *Avodah* poem composed by **Abraham Ibn Ezra**. It has traditionally been recited in all Yemenite communities; today it survives primarily in the Baladi-Habbani tradition, and it is also preserved in the liturgical rites of Italy and Provence.

3) "שְׁבוּתֵנוּ מִמֶּרְחֶק, עֲלֹת לְהֵר קֹדֶשׁ" - Our return from afar, ascending to His holy mountain - היא שורה מהפיוט "שמו מפארים" בחזרת הש"ץ של שחרית של ראש השנה. אמרנו אותו זה עתה. הוא נראה לי נהדר לחבר את המספר הגדול מאד של עולים לארץ בקהילתנו, ששבו לארץ מכל כנפות תבל, יחד עם האזכור של ירושלים - "הר קדשו".

is a line from the piyyut "**Shemo Mefa'arim,"** recited during the cantor's repetition of the *Amidah* on the first day of Rosh HaShanah. It strikes me as an especially powerful choice, as it

evokes the remarkable number of *olim* in our congregation—men and women who have returned to the Land of Israel from the farthest corners of the world—while simultaneously alluding to Jerusalem through the phrase **"His holy mountain.

אני חושב שהטבעת המילים הללו בעדינות רבה - כמו שג'נט הפליאה לעשות - על המעילים, משקפת גם את הקשר לימים הנוראים ולמעצבי התפילות שלנו לפני מאות ואלפי שנים, היא גם מכניסה את בריאת העולם בחד ואת המאמינים בליבם, וגם את העלייה לארץ ואת מקומנו בירושלים.

בחרנו בחלקי הפיוטים הללו כי הם משלבים את הפייטן הקדום מארץ ישראל, את ליבה של ארץ אשכנז במערב, במגנצה-מיינץ שעל גדות נהר הריין, ועד הפייטן הספרדי מטודלה, ר' אברהם אבן עזרא, שסבב בספרד, במקורו, באלג'יריה ובתוניסיה, בצרפת ובאיטליה, וסופו שנקבר באנגליה, והפיוט הנפלא שלו התקבל לסדר העבודה בפאתי תימן - יש כאן חיבור של תפוצות ישראל ויש כאן חיבור בין-דורי בין יותר מ-1000 שנה. זהו סמל ואמירה ומסר גם בשבילנו - קיבוץ הגלויות, קבלת המסורות מהעדות השונות, והמשך שלשלת הדורות.

These words were woven subtly into the Torah mantles - as Jeannet did so exceptionally -they create multiple layers of meaning. They evoke the High Holy Days and connect us to the great liturgical poets who shaped our prayers centuries, ago; they speak of God's creation of the world through boundless lovingkindness, of those who are faithful in heart,

and of the return to the Land of Israel and our place in Jerusalem.

איני יודע האם ג'נט התכוונה בעיצוב שלה לפרשנות שלי, אבל בעיניי המילים מעוצבות גם כשופרות המעלים קול - כמו השופר המסולסל שאנחנו עומדים לתקוע בו. הדמיון לשופר גדול - זה שמופיע כמובן בהקשרים של ראש השנה: "והיה ביום ההוא ייתקע בשופר גדול, ובאו האובדים בארץ אשור..." שנאמר עוד מעט בתפילת מוסף ב"שופרות", וכמובן "תקע בשופר גדול לחירותנו ושא נס לקבץ גלויותינו" - מציאות שאנחנו חיים בה מבלי משים כמעט כבר יותר מ-120 שנה; קיבוץ הגלויות, תקיעת השופר שהחלה בתימן ובצפון אפריקה, באשכנז ובבאזל לפני 150 שנה כמעט, הפכה לנס קיבוץ הגלויות שנמשך עד היום הזה ממש. אני מסתכל על האולם כאן, ורואה את נס קיבוץ הגלויות הזה מתגשם מדי יום ביומו.

לפני שנה עמדתי כאן וביקשתי בשם כולנו שהתקיעות היום – שתהיינה חזקות ורמות, שייקרעו שערי שמים בתחינה ובתפילה, ויגיעו עד כס הכבוד, שישמע! שהוא ישמע! שהוא ישמע, ויקשיב, ויאזין לנו: "ושבו בנים ובנות לגבולם!"

ושיהי קול השופר הולך וחקק; ומגיע אל אחינו במעבה האדמה לשמוע את קול השופר המבשר להם "תקע בשופר גדול לחרותנו"; לחירותם. במהרה. והתפללתי, יחד עם כולנו, "וְהָיָה בַּיּוֹם הַזֶּה, יִתְקַע בְּשׁוֹפָר גָּדוֹל! וְבָאוּ הָאֲבָדִים בְּאֶרֶץ עֲזָה וְהִנָּדְחִים בְּאֶרֶץ פְּלִשְׁתִּים. וַיִּתְקִימוּ דְבַרִּי הַנְּבִיאִי יִרְמְיָהוּ: "כִּי הִנֵּה יָמִים בָּאִים, נֹאֵם ה', וְשָׁבְתִי אֶת שְׁבוֹת עַמִּי יִשְׂרָאֵל וַיְהוּדָה, אָמַר ה'.

וְהַשְׁבֵּתִים אֶל הָאָרֶץ". וּמִי הִיָּה מֵאֲמִין - כּוֹלֵם שֶׁבּוּ אֵלֵינוּ - מִי בַחַיִּים וּמִי לְקִבֵּר יִשְׂרָאֵל וּלְמִשְׁפַּחְתּוֹ הַשְּׁבוּרָה; וְכָל זֶה - קָרָה בַשָּׁנָה שֶׁחִלְפָה-עֲבָרָה לָהּ.

וְהִנֵּה רָאִה"שׁ, הַמְּכֻנָּה יוֹם הַזִּיכְרוֹן, אֶךְ לֹא־סוֹנֵנוּ בְּשִׁלּוֹשׁ הַשָּׁנִים הָאֲחֵרוֹנוֹת יוֹם הַזִּיכְרוֹן הַנּוֹרָא לְטִבַּח בַּעוֹטָף מ-7/10 לְקַח אֶת הַמִּשְׁמָעוֹת מֵרֹאשׁ הַשָּׁנָה, וְהַמִּילִים מִזְכִּירוֹת לִי גַם **תַּמְרוֹת עֵשׂן** הָעוֹלוֹת מִיִּישׁוּבֵי הָעוֹטָף. וְלִכְן הַזִּיכְרוֹן שֶׁלָנוּ בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה אֵינוֹ רֶק הַבִּקְשָׁה שֶׁלָנוּ מֵאֱלֹהִים לְזָכוֹר אוֹתָנוּ, וְאֵת בְּרִיתוֹ עִם נַח, וְעִם עַם יִשְׂרָאֵל, אֲלֵא יוֹם שֶׁמִּצְוָה עָלֵינוּ לְזָכוֹר": **זָכוֹר** אֶת אֲשֶׁר עָשָׂה לְךָ עֲמֶלֶק" בְּכָל דּוֹר וְדוֹר, מִמּוֹרָאוֹת הַשּׁוּאָה וְעַד עוֹטָף עֲזָה, **וּלְזָכוֹר** גַּם אֶת הַדֶּרֶךְ, אֶת הַיִּיעוּד, אֶת הַחֲזוֹן שֶׁלָנוּ, **וּלְזָכוֹר** אֶת הַמַּטְרָה הַמִּשְׁוֹתֶפֶת שֶׁלָנוּ כֹּאן - כִּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר עוֹד מַעֲט בְּבִרְכַּת הַזִּכְרוֹנוֹת בַּתְּפִילָה מוֹסֵף:

אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, תִּקַּע בְּשׁוֹפָר גָּדוֹל לְחֵרוּתָנוּ, וְשָׂא נֹס לְקַבֵּץ גְּלִיּוֹתֵינוּ... כִּי אַתָּה שׁוֹמֵעַ קוֹל שׁוֹפָר, וּמֵאֲזִין תְּרוּעָה, וְאֵין דּוֹמָה לָּךְ. בְּרוּךְ אַתָּה ה', שׁוֹמֵעַ קוֹל תְּרוּעַת עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בְּרַחֲמִים .

תְּקִיעַת שׁוֹפָר הִיא קוֹל מִזְעִיק לְפִתּוֹחַ אֶת הַלֵּב, לְרַחֲמִים, לְחִמְלָה, לְשִׁים לֵב אֶל הָאֲחֵר, הַנִּדְכָּה, הַחֲלָשׁ בַּחֲבֵרָה, הַגֵּר וְהַתּוֹשֵׁב, הָאֱלֻמָּנָה וְהַמּוֹחֲלֶשֶׁת, כָּל מִי שֶׁמוֹטֵל בְּצַד הַדֶּרֶךְ וְאוֹלֵי קִצֵּת שֶׁקוֹף אוֹ נֶעֱלַם לְחִלָּק מֵאֲתָנוּ.

אֲבָל אִם לְחַזֹּר לְדִימוֹי שֶׁל שׁוֹפָר שֶׁנֶּרְאָה לִי עַל הַמַּעֲיִלִים - כַּדִּי לְתַקֵּן עוֹלָם, לְכוֹנֵן עוֹלָם וּלְהַבִּיא צֶדֶק וְצִדְקָה לְעוֹלָם, אֵין צוֹרֵךְ בְּשׁוֹפָר גָּדוֹל - אֲפֹשֶׁר גַּם בְּשׁוֹפָר קָטָן - וְזֶה בִּידֵי כָל אֶחָד וְאַחַת מֵאֲתָנוּ - לְתַקּוֹעַ בְּשׁוֹפָר, לְהַתְרִיעַ וּלְהַזְהִיר, לְהַזְעִיק, לְקַבֵּץ וּלְחַבֵּר אֶת כּוֹלָנוּ "**שֶׁנִּיעֲשָׂה כּוֹלָנוּ אֲגוּדָה אַחַת**" - אֲנַחְנוּ וְכָל מִי שֶׁגָּר בָּאָרֶץ הַנִּפְלָאָה וְהַכְּאוּבָה, הַשְּׁבוּרָה וְהַשְּׁלֵמָה הַזֹּאת; אֲנַחְנוּ וְאֲחֵינוּ שֶׁמַּעֲבֵר לֵים וּלְמַדְבָּר, הַנִּמְצָאִים בְּצָרָה וּבִשְׁבִיָּה, וְגַם אֵלּוֹ הַטּוֹבָלִים בְּשֶׁמֶן רִגְלִים וְעַרְשָׁם עַרְשׁוֹת שֵׁן וּבֵיתָם "עֲמוּדָיו עָשָׂה כֶּסֶף רְפִידָתוֹ זָהָב מְרַקְּבוֹ אֲרָגְמָן. שֶׁנִּיעֲשָׂה כּוֹלָנוּ אֲגוּדָה אַחַת, וְנִבּוֹא כּוֹלָנוּ לִירוּשָׁלַיִם וְלָאָרֶץ, אִם

לא פיזית - אז נפשית ורוחנית, כי כדברי אברם אבינו לקרוב משפחתו: "אל נא תהי מריבה ביני ובינך ... כי אנשים אחים אנחנו!". ויתקיימו בנו דברי הפיוט שאמרנו בתפילת שחרית, ומופיע בצורה כל כך יפה במעשה ידיה של ג'נט על ספר התורה השלישי שלנו: שְׁבוּתֵנוּ מִמֶּרְחֶק, עֲלוֹת לְהֵר קִדְשׁוֹ.

וזו התפילה וזו הברכה שלי ושלנו לשנה הקרובה: שנדע ונצליח לחבר את כל מה שכתוב על המעילים שלנו:

לכונן עולם ברוב חסד; להצליח להבין בכל המובנים של 'הבנה' - with all the meanings of the verb "להבין": to see, to understand, to vision far and beyond, to internalize.

וכמובן להמשיך ולקיים את מצוות קיבוץ הגלויות, את המשימה הציונית של כולנו - להביא שְׁבוּתֵנוּ מִמֶּרְחֶק, ולעלות לְהֵר קִדְשׁוֹ - להצליח לעלות ולהתעלות בעיר הזו, ירושלים.

abundant lovingkindness, mercy, understanding and elevation.

זו הברכה שלי לשנה החדשה: לעשות חסד, להבין, לעלות ולהתעלות.

שנה טובה!